

TELEREGULERING Kritikerne kalder ugens WiMax-auktion et holdkæft-bolsje til politikerne, der lover fuld bredbåndsdækning. Samtidig er politikerne langt fra at skabe det alternative net, som de har ønsket i tolv år.

Politikere spænder ben for

12 år efter teleliberaliseringen er teleområdet stadig nærreguleret af politikerne. Kritikerne mener politikerne bremser innovation og er skyld i dårlig udbredelse af bredbånd. Forligspartierne vil dog ikke lempe reguleringen.

● Af Mads Bang

TDC sidder stadig tungt på kobberkablerne i Danmark, og bredbånd i yderområderne lader vente på sig.

Årelang tæt politisk kontrol over teleområdet ser ud til at have fejlet på flere områder. Det får Dansk Folkeparti og en ekspert til at pege på en opdeling af TDC, som en nærliggende løsning.

“Teleforliget har ikke formået at bringe nye spillere ind på de nordiske markeder. Markederne er bare blevet delt op mellem de tre store spillere,” kritiserer Bernt Stubbe Østergaard, teleanalytiker i Current Analysis.

Han mener, at et af de skridt, som kunne løse op på situationen, er en opsplitning af TDC og de andre nordiske selskaber – i Sverige arbejdes der faktisk på sådan en løsning.

Og på Christiansborg signalerer Dansk Folkeparti interesse for ideen.

“Man lavede nogle fejl dengang, man burde have delt Telenor Danmark op i et netværks-selskab og et selskab der leverer ydelser,” siger telepolitiskordfører Jørn Dohrmann fra Dansk Folkeparti.

Det er dog langt fra en nem løsning, da TDC for længst er solgt indtil flere gange, og det vil blive svært for Folketinget at lovgive sig til en opsplitning.

Redningskransen kan komme fra EU og udviklingen i andre europæiske lande. EU kan være løftestang for at dele TDC's forretning op i en netværksudbyder og et tjenesteselskab, som det er set i England.

Det pæne selskab

Den brede teleforligskreds er det forum, som sammen har holdt snor i teleudviklingen siden 1995.

Forliget strækker sig fra de nuværende regeringspartier, Venstre og Konservative, over De Radikale til Socialdemokra-

UHELDIGT Jørn Dohrmann, telepolitisk ordfører for Dansk Folkeparti mener ikke, at forligskredsen magter opgaven at få bredbånd ud til alle. Foto: Torben Klint

terne og Socialistisk Folkeparti. CD var også en del af forliget. Og partierne slapper ikke ligefrem af.

I løbet af det seneste år er de mødtes cirka en gang om måneden – i nogle perioder hver anden uge. Så selv om der er tale om et gammelt forlig, er det i høj grad aktuelt. Ikke mindst i denne uge, hvor endnu en frekvens til FWA – WiMax – bliver sat til salg.

Den seneste større aftale blev indgået med Socialdemokraternes forskningsminister Birte Weiss for bordenden i 1999.

Det forklarer, hvorfor Dansk Folkeparti ikke er en del af det pæne selskab. Den daværende statsminister Poul Nyrup Rasmussen havde dømt partiet

ude, fordi han ikke fandt det “stuerent”.

Det ærgrer sikkert Dansk Folkeparti, da det er attraktivt at sidde med ved bordet i teleforligskredsen. Alene auktionen over UMTS-licenserne gav staten et overskud på 3,8 milliarder kroner. Penge, som forligskredsen skal enes om at dele ud.

Jørn Dohrmann vurderer, at de andre partier holder teleforliget for sig selv af samme grund.

Teleforliget og uddelingen af penge til forskning og innovation udgør en kærkommen mulighed for alle forligsparterne, regeringen inkluderet, for at markere sig, uden regeringens støtteparti løber med æren.

Jørn Dohrmann er da heller ikke synderligt imponeret over de resultater, de øvrige partier har opnået.

“Opgaven med at få billig telefoni ud til borgerne, den har forligskredsen ikke løst særlig godt,” lyder et af kritikpunkterne fra Jørn Dohrmann.

Han fokuserer især på problemerne med at få etableret et alternativt bredbåndsnat. Et net som gerne skulle give alle danskere mulighed for hurtigt internet.

“Nu har man overladt det til elsselskaberne at få bredbånd ud til alle. Man har faktisk opgivet,” siger han og tilføjer, at ansvaret entydigt ligger hos politikerne.

Jørn Dohrmann mener, at de

mange penge, som forligskredsen kradse hjem på UMTS-auktionen har stjålet fokus fra arbejdet.

“Jeg tror, at politikerne har tænkt mere på pengene i stedet for at tænke på konkurrence på markedet og på forbrugernes dækning,” vurderer han.

Licenser og lærepenge

Torsten Schack Pedersen, Venstres telepolitiske ordfører afviser fuldstændig Jørn Dohrmanns kritik. Milliarderne fra auktioner er ikke et hyppigt emne på møderne.

“Overhovedet ikke. Rent kvantitativt bruger vi uendelig lidt tid på det,” siger Torsten Schack Pedersen.

Han mener, at det er værd at

bemærke, at bredbåndsdækningen er på cirka 98 procent udelukkende ved hjælp af markedet.

Heller ikke Socialdemokraterne mener, at Dansk Folkeparti har ret i kritikken. Især ikke når det gælder dækningsgraden.

“Vi har sat det på dagsordenen flere gange, og det er lykkedes nu. Vi har fået speedet processen op,” siger Sophie Hæstorp Pedersen med henvisning til denne uges auktion over den såkaldte FWA – eller WiMax-frekvens.

WiMax-frekvensen, som er på auktion i denne uge, skal forbedre muligheden for bredbånd for de sidste to procent af befolkningen. Og penge spiller

Hvorfor er eksempelvis 3G-selskaberne, der jo i dag stort set dækker hele landet eller energiselskaberne ikke blevet konsulteret i denne sag?

JOHN STRAND, TELEANALYTIKER, STRAND CONSULT

innovativ telesektor

WiMAX-auktion smager af holdkæft-bolsje

Onsdag i denne uge dumpede en række uigennemsigtige og anonymiserede kuverter ind ad brevsprækken hos IT- og Telestyrelsen i Holsteinsgade i København. Hemmelighedskræmmeriet skyldes, at ingen blot ved at kigge på kuverterne skulle kunne gennemskue, hvem der har meldt sig ind i spillet om den seneste telelicens, staten har sendt på auktion.

Denne gang gælder det ikke eftertragtede licenser til 3. generations mobiltelefon, men en landsdækkende licens til trådløst bredbånd.

Staten, med videnskabsminister Helge Sander og IT- og Telestyrelsen i spidsen, har brugt to et halvt år på at skrue en auktion sammen, som ikke blot skal gøre den eftertragtede licens tilgængelig, men i samme omgang sikre mulighed for bredbånd til de danske husstande inden udgangen af 2010. Den ambition er tidligere blevet beskrevet som urealistisk i Computerworld af blandt andre teleanalytiker John Strand, Strand Consult.

Det er ikke muligt at skabe en sund bredbåndsforretning baseret på vilkårene i licensen, lød argumentet. Derfor bliver det svært for politikerne at leve op til deres løfter om, at alle danskere skal have adgang til bredbånd hurtigst muligt. En adgang som skal sikre, "at alle borgere kan udnytte og få gavn af de mange digitale muligheder", som det lyder i Videnskabsministeriets rapport "It- og Telepolitisk redegørelse 2007".

Heraf fremgår det også, at mere end 98 procent af befolkningen i dag har mulighed for at få bredbånd. Det betyder, at godt 44.000 husstande og virksomheder i dag ikke kan få bredbånd. Derfor blev auktionen over ledige frekvenser i 3410-3800 MHz frekvensbånd-

det (FWA-frekvenser) onsdag sendt på auktion.

Spil for galleriet

Nu sætter John Strand spørgsmålsteget, om Helge Sander og IT- og Telestyrelsen ikke godt er klar over, at det bliver mere end svært for vinderen af auktionen at leve op til kravene i licensen, og at opfyldelsen af det politiske mål om fuld bredbåndsdækning dermed bevidst bliver trukket i langdrag.

Han mener, at auktionen svarer til, at teleordførerne i Folketinget – der alle med undtagelse af Dansk Folkeparti er med i Teleforligskredsen, der har givet grønt lys til auktionen – får stukket et hold-kæft bolsje i munden. Et bolsje, som de først kan spytte ud, når det i 2011 viser sig, at vinderen af auktionen ikke kan opfylde licensbetingelserne.

Han mener derfor, at bolden ligger hos teleordførerne. De skal sætte spørgsmålsteget ved auktionen, så der bliver skabt en åben debat fuld bredbåndsdækning, som man har haft det i vores nabolande Norge og Sverige.

"Hvis Lars Løkke Rasmussen som indenrigsminister lovede at afhjælpe problemet med ventelister på kræftafdelinger med en treårs tidshorisont, så ville der lyde et ramaskrig. Nu drejer det sig "bare" om bredbånd til bønder, så Helge Sander slipper alt for billigt," mener John Strand.

Masser af alternativer

Han henviser til, at problemet kunne være løst med andre metoder, men at der tilsyneladende kun har været ringe lyst til at undersøge, om det er muligt at sikre den fulde bredbåndsdækning på andre måder end med en landsdækkende licens til trådløst bredbånd.

"Hvorfor er eksempelvis 3G-selskaberne, der jo i dag stort set dækker hele landet eller energiselskaberne ikke blevet konsulteret i denne sag? Elselskaberne graver jo kilometervis af fiberkabler ned ude på landet, som måske kunne være en del af løsningen på problemet med bredbåndsdækningen," siger John Strand.

Hos Dansk Energi, der er brancheforening for de danske elnetselskaber og regionale transmissionsselskaber, bekræfter fibernet-konsulent Christian Berg, at elselskaberne ikke er blevet kontaktet for at komme med et bud på, hvordan man kunne dække de 44.000 bredbåndsløse husstande.

"Vi er dog mere end klar til at indgå i en dialog med myndighederne, hvis det viser sig, at den nuværende auktion over trådløst bredbånd ikke løser problemet," siger han.

Danmarks største teleselskab, TDC, er blevet spurgt, da det i fjor blev bedt om at komme med et bud på, hvad det ville koste at udbygge kobbernetværket, så alle danske husstande kan få en ADSL-forbindelse. TDC anslog dengang, at det ville koste 1,3 milliarder kroner. Den løsning viste det sig hurtigt, at der ikke var politisk opbakning til.

Hos Nordisk Mobiltelefon, der markedsfører mobile bredbåndsløsninger under ICE-brandet, under administrerende direktør Erik Hornung sig over, at selskabet slet ikke er blevet spurgt, om det var i stand til at opfylde det politiske ønske, og hvad det skulle koste.

Nordisk Mobiltelefon har købt den licens, der tidligere omfattede det gamle NMT-mobilsystem og erstattet det med et digitaliseret højhastigheds 3G-net, som allerede i dag dækker store dele af Danmark.

"Det er ejendommeligt. Vi har ikke lagt skjul på, at vi relativt enkelt kunne dække hele landet," siger Erik Hornung, der er indstillet på at drøfte en plan for yderligere at accelerere udbygningen af selskabets netværk, hvilket kan sikre fuld bredbåndsdækning inden for tre-fire måneder. Vel at mærke, hvis den politiske vilje er til stede.

Kunstigt åndedræt

Auktionen over en landsdækkende licens til trådløst bredbånd hænger også tæt sammen med en 12 år gammel politisk drøm om at skabe et alternativ til TDC's bredbåndsinfrastruktur, kobbernettet, som kan øge konkurrencen på det danske telemarked.

Sidst, det blev forsøgt, var i 2000, hvor en række FWA-licenser – heriblandt den ene, som nu igen er på auktion – blev solgt første gang.

Dengang håbede daværende forskningsminister Birte Weiss (S) og forligspartnerne Det Radikale Venstre, Venstre, Konservative, SF og CD på telemrådet, at FWA-licenserne ville skabe større valgfrihed mellem forskellige udbydere af telefon- og internetforbindelser, stærkere konkurrence på telemarkedet og lavere priser.

Det viste sig hurtigt, at være en fejltagelse. Udstyr til FWA blev ganske enkelt for dyrt til, at udbydere kunne konkurrere med ADSL-teknologier via kobbernettet.

Denne gang skyldes optimismen store forventninger til den trådløse bredbåndsstandard WiMAX, der lover mange megabit båndbredde for en brøkdel af det, det koster at stable et 3G-netværk på benene eller for at grave fiber ud til hver eneste kunde.

jml

ingen rolle for Torsten Schack Petersen.

"I forhold til den frekvens vi har i udbud nu, så har jeg ingen interesse i et provenu. Vi skal have en udbyder, som vil bruge licensen," siger han og tilføjer: "Når vi uddeler frekvenser, så skal de ikke lægges i skuffen. Det er en alternativ infrastruktur, som skal skabe det marked, der kan gøre det muligt at lette reguleringen."

"Bedst og billigst"

Da liberaliseringen af telemarkedet blev sat på skinner i 1995, lød slagordene "bedst og billigst". Det er stadig overskriften for dansk telepolitik. Og ekspertten mener, at det er lykkedes.

Bernt Stubbe Østergaard, teleanalytiker hos Current Analysis, mener, at politikerne er sluppet heldigt fra liberaliseringen i Danmark.

"I forhold til prisudviklingen i nogle af de store lande ligger vi pænt," siger han og tilføjer, at selv om priserne på den anden side af Øresund er endnu lavere, så er det ikke udtryk for decideret høje danske priser.

Morten Helveg Petersen repræsenterer De Radikale i teleforligskredsen. Han mener også, at forliget har mødt sin målsætning, især når det gælder pris.

"Teleforliget er i høj grad udtryk for en deregulering med henblik på at opnå lavere pri-

Teleforliget har ikke formået at bringe nye spillere ind på de nordiske markeder. Markederne er bare blevet delt op mellem de tre store spillere.

BERNT STUBBE ØSTERGAARD, TELEANALYTIKER, CURRENT ANALYSIS

ser. Det kan man jo ikke være imod," siger han.

"Fra tid til anden strækker vi forliget til det yderste i forhold til, at vi ind imellem regulerer ned i detaljer, som nærmest er

groteske," siger Morten Helveg Petersen.

Han mener, at forliget generelt har fungeret fint.

"Vi burde i højere grad gå ind og understøtte innovation og

vækst i brancher, der er afhængige af teleområdet," siger Morten Helveg Petersen,

En kritik som giver genlyd hos Frank Jensen (S), som stod bag teliberalsiseringsforliget tilbage i 1995. Han er ikke imponeret, når han skal vurdere udviklingen siden.

"Det irriterer mig, at der ikke længere er den erhvervspolitiske dimension i it-og telepolitikken," siger han, der er på vej ud af landspolitik til det kommende valg.

Den tidligere forskningsminister har dog fået en formandspost på Aalborg Universitet. Derfor er han heller ikke sen til at opfordre folketingskollegerne til at sætte skub i udviklingen af nye mobilnetværk. Et

område, som det nordjyske universitet satser på.

"Det ville være godt, hvis man fik en diskussion mellem politikere, industri og myndigheder, så vi fik en debat om, hvordan vi gør Danmark endnu mere interessant," lyder opfordringen fra Frank Jensen, som mener, at politikerne skal satse langt mere på hurtig udvikling og udbredelse af ny teknologi.

"Når vi ser på 3. generations mobiltelefon og formentlig også 4. generation, så er der ikke interesse i at tænke i tjenester og udvikling," siger han og tilføjer, at de høje priser for UMTS-licensen kan være årsagen.

m.bang@cw.dk ●